

KLASA: UP/I-344-02/22-04/01

URBROJ: 376-04-23-13

Zagreb, 12. siječnja 2023.

Na temelju članka 8. stavka 1. točke 7. te članka 10. stavka 1., a u svezi s člankom 46. Zakona o poštanskim uslugama (NN br. 144/12, 153/13, 78/15 i 110/19), u postupku utvrđivanja pristupačnosti i troškovne usmjerenosti cijena univerzalne usluge davatelja univerzalne usluge HP-Hrvatske pošte d.d., Jurišićeva 13, 10000 Zagreb, OIB: 87311810356, pokrenutom po službenoj dužnosti, Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti na sjednici održanoj 12. siječnja 2023., donosi

ODLUKU

- I. Utvrđuje se davatelju univerzalne usluge HP – Hrvatskoj pošti d.d., Jurišićeva 13, 10000 Zagreb, OIB: 87311810356, najviše dopušteno povećanje od 26,50% za ponderiranu cijenu košarice usluga iz opsega univerzalne usluge koju čine *Pismo do 50 grama u unutarnjem i međunarodnom prometu i Preporučena pošiljka do 50 grama u unutarnjem i međunarodnom prometu* za razdoblje od 12. siječnja 2023. do 31. prosinca 2025.
- II. HAKOM će po završetku drugog i četvrtog tromjesečja svake kalendarske godine unutar reguliranog razdoblja obaviti analizu izračuna cjenovnog ograničenja, odnosno, analizu odstupanja ostvarenih od planiranih vrijednosti ključnih parametara koji utječu na izračun cjenovnog ograničenja te će odlučiti o korekciji cijena sukladno dobivenim rezultatima ukoliko se utvrde odstupanja viša od praga materijalnosti od +/- 10%. Reviziji izračuna i donošenju nove odluke o dopuštenom cjenovnom ograničenju košarice usluga pristupit će u slučaju da odstupanje ostvarenih vrijednosti ključnih parametara utječe na promjenu prosječne ponderirane cijene košarice usluga na način da je ista za 10% veća ili 10% manja u odnosu na prosječnu ponderiranu cijenu košarice usluga koja je utvrđena na temelju projekcije za regulirano razdoblje u baznoj godini.
- III. HAKOM će provesti analizu odstupanja ostvarenih od planiranih vrijednosti ključnih parametara i na pisani zahtjev davatelja univerzalne usluge samo u slučaju nastanka tržišnih uvjeta koji upućuju da je opravdano provesti izvanrednu analizu odstupanja ostvarenih od planiranih vrijednosti ključnih parametara modela cjenovnog ograničenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) je po službenoj dužnosti provela postupak utvrđivanja pristupačnosti i troškovne usmjerenosti cijena univerzalne usluge davatelja univerzalne usluge HP-Hrvatske pošte d.d. (dalje: HP) temeljem Metodologije za regulaciju cijena univerzalne usluge usvojene dana 22. studenog 2022., KLASA: 344-02/22-03/01, Urbroj: 376-

04-22-09 u svrhu provođenja članka 46. Zakona o poštanskim uslugama (NN, br. 144/12, 153/13, 78/15 i 110/19; dalje: ZPU).

U skladu s odredbama članka 8. stavka 1. točke 7. ZPU-a, u nadležnosti HAKOM-a je nadzor i regulacija cijena univerzalne usluge. Člankom 46. ZPU-a propisano je da cijene univerzalne usluge moraju biti, uz ostalo, pristupačne, troškovno usmjerene i poticajne za djelotvorno obavljanje univerzalne usluge, kao i da HAKOM može odlukom u cijelosti ili djelomično izmijeniti ili ukinuti cijene univerzalne usluge prije ili nakon njihove objave ako utvrdi da su u suprotnosti s odredbama ZPU-a.

Vijeće HAKOM-a je, nakon provedenog javnog savjetovanja u trajanju od 12. listopada do 11. studenog 2022., na sjednici održanoj 22. studenog 2022. donijelo Metodologiju za regulaciju cijena univerzalne usluge KLASA: 344-02/22-03/01, Urbroj: 376-04-22-09 (dalje: Metodologija).

Sukladno Metodologiji, HAKOM je prilikom izračuna cjenovnog ograničenja u novom reguliranom razdoblju 2023. – 2025. koristio projekcije dostavljene od strane davatelja univerzalne usluge o planiranim kapitalnim i operativnim troškovima u trogodišnjem reguliranom razdoblju te o planiranom volumenu usluga koje čine predmet regulacije za trogodišnje regulirano razdoblje. Na temelju navedenih projekcija, HAKOM je izračunao sadašnju vrijednost prihoda koju HP treba ostvariti da bi pokrio dozvoljene operativne i kapitalne troškove te ostvario povrat na kapital u visini od 9,70% prosječnog ponderiranog troška kapitala (WACC), a za potrebe diskontiranja koristio prosječni ponderirani trošak kapitala (WACC) koji je izračunat od strane HP-a u svrhu postupka utvrđivanja naknade nepravednog financijskog opterećenja za 2021.

Izračun sadašnje vrijednosti prihoda prikazan je u sljedećoj tablici.

IZRAČUN SADAŠNJE VRIJEDNOSTI				
Kategorija	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.	UKUPNO 2023-2025
CAPEX	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)
OPEX	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)
Dozvoljeni prihod	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)
Diskontna stopa (WACC) - 9,7%				
Vremenski period	1,0	2,0	3,0	
Diskontni faktor	xy	xy	xy	
Sadašnja vrijednost dozvoljenog prihoda	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)

Iz tablice je razvidno kako sadašnja vrijednost dozvoljenog prihoda HP-a za pokriće operativnih (OPEX) i kapitalnih troškova (CAPEX) iznosi xy eura (xy kuna) u reguliranom razdoblju.

Nakon što je određena sadašnja vrijednost budućih prihoda, pristupilo se izračunu sadašnje vrijednosti prihoda koji će HP ostvariti uzimajući u obzir trenutne i nepromijenjene cijene predmetnih usluga. HAKOM je za izračun sadašnje vrijednosti budućih prihoda s trenutnim cijenama koristio cijene predmetnih usluga sukladno Cjeniku poštanskih usluga u unutarnjem prometu HP-a zaprimljenom 15. rujna 2022. u HAKOM-u pod KLASA: UP/I-344-02/13-03/01, Urbroj: 383-22-86 i Cjeniku poštanskih usluga u međunarodnom prometu HP-a zaprimljenom 12. kolovoza 2022. u HAKOM-u pod KLASA: UP/I-344-02/13-03/01, Urbroj: 383-22-81. Izračun navedenoga prikazan je u sljedećoj tablici.

IZRAČUN SADAŠNJE VRIJEDNOSTI - TRENUTNE CIJENE				
	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.	UKUPNO 2023-2025
Prihod	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)
Diskontna stopa (WACC)				
Vremenski period	1,0	2,0	3,0	
Diskontni faktor	xy	xy	xy	
Sadašnja vrijednost prihoda	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)

Iz tablice je razvidno kako sadašnja vrijednost prihoda koji bi HP ostvario s trenutnim cijenama predmetnih usluga iznosi xy eura (xy kuna) u reguliranom razdoblju.

Iz prethodne dvije tablice vidimo kako je sadašnja vrijednost prihoda sa sadašnjim cijenama usluga nedostatna za pokriće sadašnje vrijednosti dozvoljenog prihoda, odnosno, za pokriće operativnih i kapitalnih troškova pa se može zaključiti da postoji opravdanost za korekciju cijene do razine koja dopušta ostvarenje dozvoljenih prihoda.

HAKOM je također utvrdio kako postoji razlika u projekcijama prihoda po trenutnim cijenama i dozvoljenih prihoda za pokriće operativnih i kapitalnih troškova, a za pokriće razlike u prihodima postoji mogućnost rasta prosječne ponderirane cijene košarice predmetnih usluga za trogodišnje razdoblje od 22,25%.

Izračun navedenoga prikazan je u sljedećoj tablici.

IZRAČUN NOVIH CIJENA (FAKTOR X)				
	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.	UKUPNO (2023-2025)
Prosječna ponderirana cijena (stara)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	
Prosječna ponderirana cijena (nova)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	
DOZVOLJENI PRIHOD	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)
Diskontna stopa (WACC) - 9,7%				
Vremenski period	1	2	3	
Diskontni faktor	y	xy	xy	
SADAŠNJA VRIJEDNOST PRIHODA	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)
FAKTOR X	xy	xy	xy	xy

Nadalje, prilikom izračuna cjenovnog ograničenja HAKOM je uzeo u obzir indeks potrošačkih cijena (CPI) kao mjeru inflacije kako bi se davatelju univerzalne usluge omogućilo određivanje cijena poštanskih usluga koje će uzeti u obzir promjene razine općih cijena. Za referentnu mjeru inflacije korišten je indeks potrošačkih cijena procijenjen od strane relevantne njemačke statističke ustanove „Statista GmbH“ (poveznica: <https://www.statista.com/>). Godišnje kretanje indeksa potrošačkih cijena (CPI) za RH projicirano je na razini od 5,52% za 2023., za 2024. na razini od 3,90%, dok je za

2025. projekcija na razini 3,33% pa je prosječno kretanje indeksa potrošačkih cijena u RH za predmetno trogodišnje razdoblje utvrđeno na razini od 4,25% godišnje.

Konačni izračun cjenovnog ograničenja prikazan je u sljedećoj tablici.

CJENOVNO OGRANIČENJE			
	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.
Stopa inflacije (CPI)	5,52%	3,90%	3,33%
Faktor X	xy	xy	xy
Stara prosječna cijena	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)
Nova prosječna cijena	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)	xy € (xy kn)
Cjenovno ograničenje	xy	xy	xy

FAKTOR X (prosjeak razdoblja)	22,25%
CPI (prosjeak razdoblja)	4,25%
CPI - X	26,50%

Konačnim izračunom utvrđeno je da je najviše dopušteno prosječno ponderirano povećanje cijena za košaricu usluga iz opsega univerzalne usluge iznosi 26,50% u trogodišnjem reguliranom razdoblju od 12. siječnja 2023. do 31. prosinca 2025.

Dopuštena promjena cijena odnosi se na nominalne cijene iz cjenika HP-a u unutarnjem i međunarodnom prometu za univerzalne usluge iz košarice važećeg na dan donošenja ove odluke.

Sukladno Metodologiji, završetkom drugog i četvrtog tromjesečja svake kalendarske godine unutar reguliranog razdoblja obaviti će se analiza izračuna cjenovnog ograničenja, odnosno, analiza odstupanja ostvarenih od planiranih vrijednosti ključnih parametara koji utječu na izračun cjenovnog ograničenja te su moguće korekcije cijena sukladno dobivenim rezultatima. Prag materijalnosti utvrđuje se u iznosu od +/- 10% utvrđene prosječne ponderirane cijene košarice usluga. Dakle, reviziji izračuna i donošenju nove odluke o dopuštenom cjenovnom ograničenju košarice usluga pristupa se u slučaju da odstupanje ostvarenih vrijednosti ključnih parametara utječe na promjenu prosječne ponderirane cijene košarice usluga na način da je ista za 10% veća ili 10% manja u odnosu na prosječnu ponderiranu cijenu košarice usluga koja je utvrđena na temelju projekcije za regulirano razdoblje u baznoj godini.

Davatelj univerzalne usluge obavezan je dostaviti podatke o ostvarenim jediničnim vrijednostima ključnih parametara najkasnije 30 dana nakon isteka drugog i četvrtog tromjesečja svake kalendarske godine za regulirano razdoblje nakon čega će HAKOM provesti analizu odstupanja ostvarenih od planiranih vrijednosti te utvrditi postoje li uvjeti za donošenje nove odluke o cjenovnom ograničenju predmetne košarice usluga. Analiza odstupanja ostvarenih od planiranih vrijednosti ključnih parametara moguća je i na pisani zahtjev davatelja univerzalne usluge samo u slučaju nastanka tržišnih uvjeta koji upućuju da je opravdano provesti izvanrednu analizu odstupanja ostvarenih od planiranih vrijednosti ključnih parametara modela cjenovnog ograničenja.

Detaljan izračun cjenovnog ograničenja za navedenu košaricu usluga nalazi se u Pravitku ove Odluke.

Zaključno, HP kao davatelj univerzalne usluge mora imati pristupačne i troškovno orijentirane cijene univerzalne usluge sukladno članku 46. ZPU-a. HAKOM je na temelju Metodologije, a sukladno svojoj nadležnosti iz članka 8. stavka 1. točke 7. ZPU-a, utvrdio da najviše dopušteno povećanje od

26,50% za ponderiranu cijenu košarice usluga iz opsega univerzalne usluge u trogodišnjem razdoblju zadovoljava uvjete iz članka 46. ZPU-a.

Imajući u vidu navedeno, temeljem članka 8. stavka 1. točke 7. ZPU-a, odlučeno je kao u izreci ove odluke.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen

Privitci:

1. Izračun cjenovnog ograničenja za razdoblje od 2023.-2025.

Dostaviti:

1. HP-Hrvatska pošta d.d., Jurišićeva 13, 10000 Zagreb – UP - osobna dostava
2. U spis